

Час кніг

КЛАСІКА ЗАЎЖДЫ Ё ЦАНЕ

У Мінску падвялі вынікі выдавецкай і паліграфічнай дзейнасці за 2019-ы і агучныя набліжэйшыя планы. 76 найменняў кніг агульным тыражом у 85 тысяч асобнікаў выпускаў летась выдавецтва «Мастацкая літаратура», 72 найменні кніг тыражом больш чым у 215 тысяч асобнікаў убачылі свет у «Беларускай энцыклапедыі імя Петруся Броўкі», 65 назваў кніг агульным накладам звыш 108 тысяч асобнікаў мае ў актыве выдавецтва «Беларусь», 95 найменняў кніг і аўдыякніг супуцным тыражом амаль у 546 тысяч асобнікаў выпускаў выдавецтва «Вышэйшая школа».

Кніжнікі адзначаюць традыцыйна высокую цікавасць чытачоў да беларускай класікі. Напрыклад, у серыі «Напісанае застаецца», заснаванай летась выдавецтвам «Мастацкая літаратура», выйшлі дзве кнігі — зборнік апавесцяў Васіля Быкава і трылогія Якуба Коласа «На ростанях», і на сёння іх ужо амаль няма ў крамах. Запатрабаваны і максімальна поўны збор твораў Уладзіміра Караткевіча, куды ўпершыню асобнай кнігай уключаны яго малюнкi, шаржы і аўтапартрэты, творы, якія не друкаваліся пры жыцці, а таксама два тамы перапіс-

кі, у якой мноства цікавых гісторый, дагэтуль наогул не вядомых шырокай публіцы. Апошнія тамы збору выйдуча якраз сёлета, да 90-годдзя пісьменніка. Таксама выдавецтва, як расказвае яго кіраўнік **Алесь Бадак**, працягне выпускаць 10-томны поўны збор твораў Янкі Брыля, «Дзіцячы атлас Беларусі», які стаў летась адной з найбольш папулярных беларускіх кніг і выраў у цэлоу серыю, серыю «100 пытанняў пра Беларусь» для юных эрудытаў і г. д.

Сярод знакавых праектаў «Беларускай энцыклапедыі імя Петруся Броўкі» —

энцыклапедыя, прысвечаная 1000-годдзю Брэста. Яе першы тыраж, гаворыць дырэктар выдавецтва **Вольга Ваніна**, разляцеўся літаральна за некалькі дзён, таму сёлета убачыць свет дапоўненае і дапрацаванае перавыданне. Убачыць і пагартаць яго, як і багата ілюстраваныя «Энцыклапедыю народнага майстра», «Беларускую дзіцячую энцыклапедыю» і дзясяткі іншых свежых кніжак выдавецтва, дарэчы, можна будзе на Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўцы-кірмашы, што пройдзе 5—9 лютага.

Да гэтага маштабнага форуму рыхтуюць прэзентацыі навінак і іншыя айчынныя кніжнікі. Напрыклад, анансую дырэктар выдавецтва «Вышэйшая школа» **Аляксандр Нячай**, на выстаўцы можна будзе паслухаць аўдыякнігі паводле Караткевіча. А яшчэ — убачыць новенькія школьныя падручнікі для старшых класаў — з тэхналогіяй дапоўненай рэальнасці і

электроннымі дадаткамі для паглыбленага ўзроўню вывучэння прадметаў, першыя кнігі серыі «Тусоўка.by» для падлеткаў і «Шафа» для зусім юных чытачоў (гэтыя серыі прадставіць «Народная асвета»), пазнаёміцца з вучэбнай і мастацкай літаратурай, надрукаванай шрыфтам Брайля — яе беларусы выпускаюць нават больш, чым у суседняй Расіі...

«Кнігавыданне ў нас развіваецца на высокім узроўні, і пераканацца ў гэтым можа кожны наведвальнік Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу», — запэўнівае кансультант упраўлення выдавецкай і паліграфічнай дзейнасці Міністэрства інфармацыі Беларусі **Людміла БЫКАВА**. Нагадаем, у межах выстаўкі, цэнтральны стэнд якой сёлета зоймуць прадстаўнікі ЗША, адбудзецца таксама міжнародны сімпозіум «Пісьменнік і час», на які запрошаны літаратары з 29 краін свету.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Мокры снег з дажджом надакучылі ўжо

На календары ўжо стары Новы год, а на вуліцы перапаняўшаму вільготна і не па-студзеньску цёпла. І на гэтым тыдні надвор'е застаецца няўтульным, паведамляюць нам спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Цёплыя няўстойлівыя паветраныя масы, якія паступаюць з Заходняй Еўропы абумовяць надвор'е ў краіне 15 і 16 студзеня. У сераду ўдзень месцамі, пераважна па поўначы краіны, невялікія кароткачасовыя ападкі ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. Уначы і раніцай месцамі слабя туман і галалёд, на асобных участках дарог галалёдзіца. Вецер паўднёвы, паўднёва-заходні парывісты. Уначы будзе ад мінус 3 градусаў да плюс 3 градусаў, а ўдзень — да 7 цяпла!

У чацвер у асобных раёнах пройдуць невялікія кароткачасовыя ападкі, у асноўным дождж. Уначы і раніцай месцамі слабя туман і галалёд. Вецер паўднёва-заходні парывісты. Уначы будзе ад мінус 2 градусаў да 3 цяпла, а ўдзень — ад 1 да 6 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у пятніцу пераважна без ападкаў. Месцамі туман, уначы і раніцай слабя галалёд. Тэмпература паветра ўначы ад мінус 4 градусаў да 2 цяпла, ўдзень — ад нуля да 5 градусаў з плюсам. У суботу таксама без ападкаў, толькі месцамі туман і галалёд. Уначы чакаецца ад плюс 1 градуса да мінус 6 градусаў. Максімальная тэмпература ўдзень ад мінус 2 да 4 цяпла.

У студзені паўметровых снежных гурбаў мы не убачым, лічыць начальнік службы метэаралагічных прагнозаў рэспубліканскага Гідраметэацэнтра **Аляксандр БЯГАНСКИ**. «Цяпер тэмпературны фон вышэй за кліматычную норму на 3,6 градуса. Сярэднясутачная тэмпература знаходзіцца ў межах, блізкіх да нуля, або нават вышэй за 0 градусаў. Аднаведна ўстойлівае снежнае покрыва не фарміруецца».

У набліжэйшы час, паведаміў спецыяліст, надвор'е істотна мяняцца не будзе. Пачатак другой дэкады студзеня прагназуецца з павышанымі тэмпературамі і вялікай колькасцю ападкаў. У асноўным у выглядзе дажджу і мокрага снегу. Тэмпература ад слаба адмоўнай уначы, да ўпэўненага плюса днём.

У асобныя дні трэцяй дэкады чакаюцца кароткачасовыя ападкі — дождж і мокры снег. Да канца месяца колькасць ападкаў павялічыцца. Што датычыцца тэмпературы, то ў гэты перыяд яна чакаецца блізкай да кліматычнай нормы.

«Снег яшчэ будзе, — адзначыў спецыяліст. — Паўметровых гурбаў чакаць не давядзіцца, бо тэмпература высокая. Аднак гэта не адмяняе таго факту, што пры больш актыўных атмасферных франтах можа выпадаць мокры або сухі снег. Але час яго ўтрымання будзе залежаць ад тэмпературы паветра».

Сяргей КУРКАЧ.

Заўсёды юная

Гэта быў не першы чыгуначны састаў, які падарваў Мікола. З 14 гадоў ён дапамагаў партызанам — пераапрануўся ў пастухова адзенне і ішоў на заданне. Аднойчы ў люты мароз ён адмарозіў сабе нагу, пакуль чакаў нямецкі эшалон. Хлопец не згадзіўся тады, каб урачы яе ампутавалі. У выніку ўсё абыходзілася, і падлетак зноў быў гатовы падрываць нямецкі эшалон і здабываць перамогу. Але тады, у красавіку 1944-га, усё пайшло не па плане. Трэба было знішчыць нямецкі састаў, які рухаўся праз Івацэвічы на склад з танкамі. Мікалай у поўнай цемры ціха прабіраўся да цягніка. Раптам каля самых пуцэй ракета асвятліла ўсё навокал, ахова заўважыла яго. Шанцаў не засталася. Мікола ступіў наперад са сваёй небяспечнай пастуховай торбай... Жахлівы выбух — і састаў з шаснаццаці платформаў з танкамі паляцеў пад адхон, загінула каля

двухсот варожых афіцэраў і салдат, але і сам хлопец таксама загінуў. А ён мог бы разам са сваімі сябрамі чытаць новую газету для дзяцей «Зорька», якую стварылі ў год Вялікай Перамогі, прыдумляць тэмы для выдання і, трохі пасталеўшы, сустракацца з моладдзю і расказваць аб тых страшных днях свайго дзяцінства...

На святкаванні 75-годдзя газеты «Зорька» прыйшлі сябры Мікалая, ад якіх мы і пачулі гэтую гісторыю.

— Мы першыя чытачы «Зорькі» і апошнія ўдзельнікі Вялікай Айчыннай, — гаворыць начальнік штаба Батальёна беларускіх арлят, старшыня Камісіі юных удзельнікаў **ВВВ Васіль КНЯЗЕЎ**. — Мне вельмі прыемна, што маладое пакаленне, якое чытае газету, сёння дапамагае нам расказваць і выхоўваць новае пакаленне такім жа моцным духам, як і мы. У Беларусі ў перыяд акупацыі змагаліся каля 20 000 малалетніх хлопцаў

газета «Зорька»

святкуе 75-гадовы юбілей

і дзяўчатак ад 10 да 16 гадоў. Наше пакаленне сталела вельмі хутка, нам хацелася адпомсціць за сваіх бацькоў. Першы рэдактар «Зорькі» Анастасія Мазурава мела невычэрпае жаданне парадаваць друкаваным выданнем нас, дзяцей і падлеткаў, якія перанеслі нягоды вайны. І ёй гэта ўдалося. Нас, тых, хто ведае газету з яе першых нумароў, усё яшчэ ў Беларусі засталося каля дзвюх дзесяткаў чалавек, але мы ўсё ведаем і чытаем гэтае выданне.

— Наш юбілей — святая для вельмі многіх улюбёных у «Зорьку» дзяцей і дарослых, — сказала падчас прэсканферэнцы, прысвечанай юбілею газеты яе галоўны рэдактар **Людміла ГРАМОВІЧ**. — Імянінніцы ўдалося зберагчы пераемнасць пакаленняў і, нягледзячы на «пенсійны ўзрост», газета застаецца юнай, цікавай і крэатыўнай.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

ЗАСЛОНА

«ЁЛАЧНЫМ БРАКАНЬЕРАМ»

Міністэрства лясной гаспадаркі падвяло вынікі работы дзяржаўнай лясной аховы ў перыяд зімовых свят, калі яна была пераведзена на ўзмоцнены варыянт нясення службы.

За гэты час было праведзена больш за 1600 рэйдавых мерапрыемстваў, правэрана звыш 7,5 тысяч аўтамабіляў, складзена некалькі дзясяткаў пратаколаў аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Так, у апошнюю дэкаду снежня на аўтадарогах краіны было выстаўлена 430 кантрольных пастоў. Сумесна з прадстаўнікамі іншых ведамстваў было правэрана 7663 аўтамабілі. У выніку службовыя асобы дзяржаўнай лясной аховы канфіскавалі каля дзясятка навагодніх дрэў, што перавозіліся без дазвольных дакументаў. Акрамя гэтага, было выяўлена дзевяць выпадкаў незаконнай высечкі дрэў і 39 выпадкаў іншых парушэнняў ляснога і прыродаахоўнага заканадаўства. Усяго па выніках рэйдавых мерапрыемстваў складзена 32 адміністрацыйныя пратаколы.

Барацьба з «ёлачнымі браканьерамі» вялася ў тым ліку з дапамогай сродкаў фота- і

відэафіксацыі. Усяго ў сістэме Мінлясгаса налічваецца звыш 750 такіх фотапастак. Камеры ўстанавліваюцца для арганізацыі відэаназірання ў лясным фондзе, пры гэтым перыядычна мяняюць сваю дыслакацыю.

У міністэрстве адзначылі, што шмат у чым менавіта дзякуючы выкарыстанню такіх сродкаў, а таксама значным сумам штрафаў за самавольную высечку дрэў колькасць «ёлачных браканьераў» з кожным годам памяншаецца.

Сяргей РАСОЛЬКА.

СЭЛФІ ПА-МУЗЕЙНАМУ

«Сэлфіцца» дазваляецца і нават вітаецца. Нацыянальны мастацкі музей прапануе ўзяць удзел у Міжнародным дні музейнага сэлфі, што праходзіць у розных краінах свету ўжо шэсць гадоў запар у трэцюю сераду студзеня.

Сутнасць акцыі ў тым, што прыхільнікі мастацтва і актыўныя блогеры дзеляцца ў сацыяльных сетках аўтапартрэтамі на фоне музейных экспанатаў, перадаючы такім чынам настрой і атрыманыя ўражанні.

15 студзеня музей падрыхтаваў для наведвальнікаў тэматычную праграму: экскурсію з аглядам партрэтаў розных эпох, майстар-класы фатографіі і лекцыю мас-

тацтвазнаўца Святланы Смільскай пра развіццё аўтапартрэта ад Рэнэсансу да канца XX стагоддзя і сэлфі як лагічны этап гэтага жанру. Акрамя таго, у дзень музейнага сэлфі ўпершыню кожны ахвотны зможа «прымерыць» аўтарскія Instagram-маскі, распацаваны спецыяльна для мастацкага музея, і выкласці свае фота ў экспазіцыі з хэштэгамі #MuseumSelfieDay2020 і #artmuseumby.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ВЫРАШЫЎ СПЫНІЦЬ СВЯТА?

Сякерай — па электрашчытку ёлкі...

Позна ўвечары ў Навабеліцкі РАУС Гомеля паступіла паведамленне ад супрацоўніка міліцыі, які нёс службу па ахове грамадскага парадку па вуліцы Ільіча: прыкладна ў 22.30, знаходзячыся каля ўвахода ў кінатэатр «Мір», ён пачуў стук, пасля чаго на ёлцы патухла асвятленне.

Пасля гэтага ад яе пачуў адыходзіць мужчына з сякерай у руках. Супрацоўнік міліцыі прыняў меры да яго затрымання.

У далейшым было ўстаноўлена, што затрыманы — 39-гадовы жыхар абласнога цэнтры ў стане алкагольнага ап'янення. Як паведамляе УУС Гомельскага аблвыканкама, знаходзячыся каля навагодняй ёлкі,

ён нанёс некалькі ўдараў сякерай па электрычным шчытку, пасля чаго спрабаваў уцячы. Аднак быў спынены вартаўніком парадку проста на месцы здарэння.

Матэрыялы праверкі перададзены ў гомельскі гарадскі аддзел Следчага камітэта для дачы прававой ацэнкі таму, што адбылося.

ВАНДАЛ ПАШКОДЗІЎ 22 НАДМАГІЛЛІ І ПОМНІК

У аператыўна-дзяжурную службу Крупскага РАУС паступіла паведамленне ад 51-гадовай жыхаркі гарадскога пасёлка Халопенічы: жанчына прыйшла на могількі і выявіла, што там пашкоджаны надмагільныя помнікі. Тры з іх былі ўстаноўлены на магілах яе сваякоў.

Следча-аператыўная група ўстанавіла, што на могільках пашкоджаны 22 надмагільлі на суму больш за 320 рублёў, а таксама помнік «Брацкая магіла 1944 года», які з'яўляецца гісторыка-культурнай каштоўнасцю Рэспублікі Беларусь.

Як паведамляе УУС Мінаблвыканкама, па падазрэнні ў здзеісненым злачынстве затрыманы і змешчаны ў ІЧУ мясцовы жыхар. Па факце хуліганскіх дзеянняў праводзіцца праверка.

Сяргей РАСОЛЬКА.